

da preizkusita novi motor. Skoro celo uro sta krožila nad mestom in je motor deloval brezhibno. Okrog 4. ure sta se vrnila proti letališču, da bi se spustila na tla. Ko sta napravila zadnji krog, je nastala brzkone eksplozija v motorju. Letalo je bilo hipoma v plamenih in je strmoglavilo na tla. Predno so mogli rešiti ponesrečena letalca izpod gorečih ruševin, sta bila že popolnoma ožgana in mrtva.

Veliki župan g. dr. Franc Schaubach je odpotoval službenim potom za 8 do 10 dni v Beograd. V njegovi odsotnosti ga zastopa g. dvorni svetnik Leon Stare.

Novi ptujski župan g. Mihael Brenčič je potrjen od notranjega ministra, je prisegel in je že tudi prevzel županske posle.

Sprejem nižjih redov v mariborski stolnici cerkvi. Dne 4. t. m. so v mariborski stolnici prejeli tonzuro, ki jo je podelil prevzvišeni škof g. dr. Karlin, sledeči gg. bogoslovci: Juranovič Alojz od Sv. Križa pri Ljutomeru, Korban Franc iz Maribora. Lampret Jože iz Šoštanja. Modrinjak Franc iz Središča. Pušnjak Rupert od Sv. Lovrenca na Pohorju. Schöndorfer Jožef iz Starega trga, Smon Franc od Sv. Jurja pod Taborom, Vojkovič Jožef iz Turnišča, Bejek Franc iz Murske Sobote, Ferencič Franc iz Kroga v Prékurmurju, Kordež Zdravko iz Prevalj, Kuzma Jožef iz Bogojine, Lupše Tine iz Pilštanja, Močilnik Matej iz Mežice, Orešnik Franc od Sv. Bolfenka na Kogu, Paľuc Ignac od Sv. Antona v Slov. gor., Petan Janez iz Sromelj, Rojht Ivan od Sv. Lovrenca v Slov. gor., Schauer Anton od Sv. Križa nad Mariborom, Sem Jakob iz Ljubnega, Štukovnik Franc iz Velenja, Vahčič Rudolf iz Vidma, Veselič Franc od Sv. Marka, Vrabber Jakec iz Kaple, Znidarčič Franc iz Gorice.

Duhovniške vesti. G. Ivan Messner je nastopil župnijo Marenberg dne 1. t. m. Na njegovo mesto kot prvi kaplan v Apače je prišel g. Ivan Čilenšek, dozda vikar v Ptuj; vikarijat v Ptuj ostane začasno nezaseden, vikarjeve posle je prezel g. prošt in mestni župnik dr. Žagar.

Smrt na ulici. V nedeljo, dne 4. t. m., kmalu po 10. uri zvečer, je zadela kap v Gosposki ulici v Mariboru 38letnega delovodjo Rudolfa Blaznik, zaposlenega v Sirkovem ključavničarskem podjetju na Pobreški cesti. Vračal se je v spremstvu žene in treh otrok iz Grajskega kina. Poklicali so rešilni avto, ki pa se je vrnil prazen ter ga je zamenjal mrtvaški voz, ker je zdravnik ugotovil, da je takoj nastopila smrt.

25letnico poroke je pri Sv. Trojici v Slg. obhajal Franc Majhenič in njegova žena Neža, rojena Suta. Srebrnoporočenec je naš zvesti somišljenik. Splošna želja je, da bi Vsemogočni ohranil srebrnoporočenca vesela, čvrsta in zdrava še na mnogo let!

Tatvina. Tovarna strojil v Majšpergu pri Ptuj ima žično železnico za prevažanje lesa na vozičkih iz Majšperga do Medvec. Dne 1. marca je dal blagajnik tega podjetja kuverto z vsebino nad 6000 Din privezati na en voziček in prepeljati v Medvece radi izplačila delavcev. Ker je pa žična železnica slabo šla in je morala v večkratnih presledkih postati, je nekdo ob času, ko je žična železnica postala, hitro splezal na stopce in kuverto z denarjem ukradel. Kot storilec so izsledili ne-

kega Franca Furman iz Medvec, ki je bil aretiran in izročen okrajnemu sodišču v Ptuj.

Iz vlaka skočil. Ko je v nedeljo, dne 4. t. m., ob pol desetih odpeljal potniški vlak iz Rimskih toplic proti Laškemu, je skočil neki vojak iz vozečega vlaka. Vlak so takoj ustavili, ponesrečenca naložili in odpeljali z istim vlakom v celjsko bolnišnico. Vojak se je močno poškodoval na rokah. Kakor se govori, je peljala patrolja vojaka v mariborsko kaznilnico.

Napoved lastne smrti. V Spitaliču pri Konjicah se je zgodil ta-le slučaj: Na kvaterno nedeljo je bil pokopan ob obilni udeležbi najstarejši faran, g. Anton Šuperger, p. d. Bernac v Kraberku, star 90 let. Pred smrtjo na kvaterni petek je zaklical: »Zenske, pridite noter! Umrl bom in bom pokopan v nedeljo.« Kakor je rekel, tako se je tudi zgodilo. Mir njegovi duši!

30letnico obstoja bo obhajala letos firma Josip Farkaš pri Sv. Juriju ob Ščavnici. To občezano, vsestransko solidno in pošleno trgovino za nakup vaših potrebščin najtopleje priporočamo!

Pod vlak je šel. V ponedeljek, dne 5. t. m., zjutraj je povozil vlak v Pesjem g. V. Zlof, trgovca z vinom iz Pristave. Sumi se, da se mu je precej omračil um, ker je prejšnji dan v gostilni čudno zmešano govoril in se vedel. Namen samoumora pa zopet potrjuje dejstvo, da si je v gostilni pri Mrazu izprosil dopisnico in pa svinčnik ter popisal, od koga ima še tirjati denar. Ni pa napisal naslova na dopisnico. Tudi je hotel, da bi mu gostje pomagali zapiti še 1000dinarski bankovec, ki ga je imel pri sebi; pa kot tujcu se mu ni nobeden pridružil. Zjutraj pred prvim vlakom ga je neki železničar našel v sumljivem obnašanju na železnici ter ga hotel spraviti v stran, pa se ni pustil. Opozoril je strojevodjo in vsi so skrbno pazili, pa niso ničesar opazili. Pozneje so ga pa našli z razbito glavo brez noge in roke na progi. Misli se, da je bil skrit pod mostom in šele tedaj skočil pod vlak, ko je bila lokomotiva že mimo.

Grozna nesreča v Brezjem pri Pišecah. Dne 28. m. m. je vozil Cvetko Ivan, pos., Globoko št. 31, poleg več drugih voznikov vino iz Brezja na kolodvor. Blizu posestnika Kelharja pa se mu je s polnimi sodi naloženi voz dvakrat prevrnil ter zdrobil njemu levo, njegovemu sinu Ivanu pa dvakrat zlomil desno nogo. Oba so takoj spravili v Brežice v bolnico. Hudo prizadeti družini naše iskreno sočutje.

Kdo ve kaj? Alojzij Solak, živinski trgovec, preje stalno stanujoč v Mariboru, Slovenska ulica 36, je meseca maja 1926 kupil in le deloma plačal v Kravjeku, občina Loče, srez Konjice, posestvo, ki so mu ga obdelovali drugi ljudje. Na to posestvo je često zahajal, dne 22. maja 1927 oziroma meseca junija 1927 (ob času spraviljanja sena) pa je neznan kam izginil. Ker je imel Alojzij Solak baje v onem času pri sebi večjo vsoto denarja, se sumi, da je bil oropan in nasilno odstranjen, podan pa je tudi sum, da je sam, neznan kam pobegnil, ker je bil zelo zadolžen. Vsakdo, komur je kaj znanega o Alojziju Solak, osobito o njegovem bivališču se naproša, da to javi okrajnemu sodišču, odd. III., v Konjicah, Slovenija.

Družinska pratika za leto 1928 s podobo Svete Družine se še dobi v vseh večjih trgovinah papirja itd. Segajte le po naš!

Ropar dolenskega poštnega voza pod ključem. V Kočevju je bil te dni aretiran tamošnji gostilničar Ivan Klemenčič. Ta je obdolžen, da je izvršil predlanskem in lani rop v poštni voz dolenskega vlaka na Kranjskem. Pri prvem vozu je uplenil 240.000 Din, pri drugem pa 180.000 Din. Skočil je v poštni voz, ko je bil vlak v teku, ga odprl, nastavlil uradniku revolver, odnesel denar in skočil z vlaka. Tatvine zgoraj omenjenega denarja sta bila osumljena poštna uradnika, ki sta bila tedaj v vagonu in katera je ustrašoval ropar. Proti enemu uradniku se je vršila celo porotna obravnava, a je bil oproščen, drugi je bil izpuščen že v preiskavi. Klemenčič je bil deset let uslužben pri železnici in so mu bile razmere s poštnimi vozovi znane. Pri aretaciji se je vedel popolnoma hladnokrvno.

Po 17 letih odkrit zločin! Leta 1911 je izginil neznan kam seljak Vasili Prusac iz Presnice pri Zagrebu. Ljudje so sčasom pozabili na izginulega, žandarmetrija pa je vedno poizvedovala za njim. Te dni so orožniki nenadoma zaprli njegovo ženo Jelico, ki je bila že davno v drugič poročena. Priznala je, da je ubila pred 17 leti svojega moža z enim zamahljajem s sekuro. Truplo je zakopala na polju. Okostje so izkopali in se je na njem poznal še siloviti udarec s sekuro.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela meseca februarja naslednje podpore: Hranilnica pri Sv. Primožu nad Muto 50 Din; Požarna bramba v Policah 110 Din; Zupni urad pri Sv. Barbari 75 Din; okrajni odbor v Šoštanju 200 Din; Kmečka hranilnica in posojilnica v Hočah 100; rodbina Klobasa v Očeslavcih 100; gostje na gostijah: Gregor-Rantaša v Slapincih 70, Rajh v Stročjevesi 125, Vrtnjak-Lah v Križevcih 52, Slavič-Salamun v Križevcih 227, Ferlež-Galun v Stopereah 272; gostje na zlati poroki Mat. in Terezije Vrbažušak na Grlavi 50; Glavna hranilnica pri Sv. Lenartu 100; Ivan Vesenjčak, narodni poslanec, 100; Marko Skofič, kaplan pri Kapeli, 50; Franc Spindler, župnik pri Sv. Lovrencu, 220; Katinka Jurinec v Banovcih 10; svatje na III. prleškem gostivanju 500 Din. Vsem darovalcem iskrena zahvala!

Porota.

MARIBORSKA POROTA.

Detomor.

V ponedeljek dopoldne se je vršila porota proti Ani Oswaldovi, dekli v Orlici, radi umora njenega nezakonskega otroka. Oswaldova je svojo nosečnost prikrižala, ob času poroda se je z izgovorom, da ji je slabo, skrila. Svojega novorojenčka je butnila s tako silo ob tla, da mu je prebila lobanjo in je otrok vsled tega umrl. Porotniki so potrdili, da je obtoženka namenoma in pri polni zavestji izvršila detomor. Obsojena je bila na tri leta težke ječe, a je kazen odklonila.

Uboj.

Druga porotna obravnava je bila proti Lovru Trstenjaku, hišniku v Gornji Radgoni, kateri je 20. nov. 1927 zagrešil uboj. Lovro Trstenjak je bil omenjenega dne že v več gostilnah, končno pa je prišel še tudi v gostilno Misija. Tukaj je brez vsakega povoda začel ukazovati nekemu fantu, naj takoj izgine iz lokala. Ker se pa fant ni zmenil za ta ukaz, mu je zagrozil v veliki jezi s svojim žepnim nožem.

V tem trenutku je hitro priskočil Ivan Dajčman ter udaril obtoženca po ustih. Fanta sta se še nekoliko ruvala, a gostilničarka ju je pomirila. Dajčman je sedel nazaj na svoj prostor, Trstenjak pa si je oblekel zimsko suknjo, nakar se je približal Dajčmanu, ga dregnil z nožem in nato zbežal na prosto. Zabodeni Dajčman je skočil za njim, a se je kmalu zgrudil, je izkrvavel ter na licu mesta umrl. Za svoj zločin je Trstenjak dobil pet let težke ječe, poostrene z dvakratnim trdim ležiščem na mesec.

(Dalje v prihodnji številki.)

CELJSKA POROTA.

Uboj.

V ponedeljek je začelo tudi v Celju porotno zasedanje in se je obravnavalo kot prvi slučaj uboj v Zdolah pri Brežicah, ki se je doigral dne 15. januarja t. l. Ant. Špilec je ubil iz neznanega vzroka s kolum Avgusta Klavžar in je bil radi uboja obsojen na dve in pol leta težke ječe.

(Dalje prihodnjic.)

Dokaz slovenske zavednosti v težkih časih.

V naših rokah imamo izviren dopis župana občine Sv. Rok pri Ptujju, katerega se je upal poslati nemškemu ptujskemu okrajnemu glavarstvu zaveden slovenski župan in to leta 1872, ko je vse klečepalilo pred oholimi Nemci in nemškutarji. Dopis — dokaz slovenske zavednosti — se glasi dobesedno tako-le:

Na dopis, ki ga je sv. Roka Gomajnsko predstojništvo pod brojem 2714 od Ptujjskega gospoda okrajnega glavarstva Trautfetera 22. Julija 1872 prejelo, bi takole odgovoriti blo;

Slavno okrajno Poglavarstvo na Ptujju: Pred vsem drugim narpervic prosimo, naj nam vse kaj nam želi na znanje dati in zapovedat v slovenskem jeziku piše, ker smo mi štajerski Slovenci, in tudi naš gomajnski predstojnik nemški ne zastopi, in mi nismo kos vaše nemške dopise razumeti, in povoljno izpeljati.

Kaj se tiče prve točke, pregledavanje umerlih, je to doslej pri nas g. Bukalič izveršaval, mrtvačke bukve se pa vodijo, kakor drugod, tako tudi pri nas farni uredniki, od kod se tudi mrtvaški listi na zahtevanje izdajajo. Ali bo za naprej to drugači, prosimo bolj dotankega pojasnila, ker mi vašega dopisa ne zastopimo.

Na točko 2. odgovorimo, da pri nas ni arcefov, ne učenih babic, niti žagarja v fari.

3. kaj ta točka zadeva, še bomo gledali pozvediti.

4. Beseda Cretinen, nam je nerazumljiva, torej prosimo pojasnila.

5. Tudi beseda Findlinge, nam je neznana dežela, torej nas imete za izgovorjene.

6. Armen-Institute tudi ne poznamo, bomo pa pri žandarmeriji za nje poprašali.

7. Taubstumme, se tudi niše v našoj srenji ne piše.

8. allgemeine Impfung še tudi nismo videli, bodemo pa že na njega pazili.

Prosimo toraj slavno Okrajno predstojništvo na Ptujju nar nas nikakor z nerazumljivimi dopisi ne martra, da moramo z njimi od Poncija do Pilata hoditi, in še vendar ne vejmo, kaj da se od nas zahteva.

Srensko predstojništvo sv. Roka, leto in dan

Ime in pridavek
predstojnika
in pisatelja



NAŠA DRUŠTVA

Stadionska loterija. Bliža se čas zrebanja srečk velike orlovske stadionske loterije. Še malo časa, pa bo padla odločitev, kdo bo tako srečen, da dobi krasno vilo, številna kolesa, šivalne stroje in neštete druge dobitke, ki so pripravljene srečnim zmagovalcem. Zato je zadnji čas, da si preskrbite vsi tisti, ki še nimate stadionskih srečk, dotične pri domačem orlovskem odseku, ali pišete po nje na Orlovsko Podzvezo, Aleksandrova cesta 6 v Mariboru. Pa hitro, sreča je pred durmi!

Prosvetna zveza in tajništvo SLS v Mariboru priredita za obmejne kraje v Remšniku dne 15. t. m. enodnevni socijalno-politični tečaj. Narodno obrambna dolžnost veleva, da se ga obmejno prebivalstvo prav številno udeleži!

Gornja Sv. Kungota. Dne 4. marca je uprizorilo naše katoliško prosvetno društvo velezanimivo svetopisemsko žaloigro »Izgubljeni sin«. Pred igro je bilo predavanje, ki ga je imel preč. g. P. Kamil, gvardijan iz Studencev o ciljih, ki jih zasleduje naše katoliško prosvetno društvo. Preč. g. pater je v svojem govoru pred polnoštevilnim občinstvom navdušeno govoril in je prav na globoko zarezal smernice našega katoliškega društva. »Sloga jači, nesloga tlači« je bil moto njegovega krasnemu, silno poučnemu predavanju. Ljudstvo ga je z napeto pozornostjo poslušalo in mu ob koncu priredilo mogočen aplavz. Bog plačaj tisočero preč. gospodu! Dal Bog, da bi lepo uspela igra rodila obilo uspeha, da bi toliko zgubljenih sinov in hčera naše župnije, ki se nikakor nočejo odzvati rjubeznivemu vabilu v naše prosvetno društvo, spregledalo ter našlo pot k pravi in večni sreči!

Ptuj. Ravno letos poteče 25 let, odkar so dekleta v Ptujju zadnjikrat igrane znano versko igro »Lurška pastarica«. In ker letos slavimo tudi 70letni jubilej lurških prikazovanj, a so mnogi že večkrat izrazili željo, da bi radi videli zopet malo Bernardko in njeno Gospo, priredimo zato v nedeljo, dne 11. t. m. v mestnem gledališču v Ptujju toli priljubljeno igro »Lurška pastarica«. Vse domačine in okoličane pa iskreno vabimo k tej lepi igri.

Ptuj. Tu dobite srečke II. stadionske loterije v trgovini Tiskovnega društva in g. M. Vrabl ter pri kmetijski zadrugi. Zrebanje je že dne 25. marca, zato ne odlašajte z hitrim nakupom!

Sv. Urban pri Ptujju. Potreba po Društvenem domu se menda malokje tako opaža, kakor pri nas. Imamo bralno društvo, ki obstoja že 25 let in ki književno in prosvetno s prireditvami krasno deluje. Imamo hranilnico in posojilnico, ki za tukajšnje razmere jako ugodno napreduje in je imela v preteklem letu čez poldrugi milijon dinarjev prometa. Pa žalibog vse to je stlačeno v en mali šolski prostor. In ako se ta gnječa v nedeljo med sestanki, oziroma uradnimi urami opazuje, pa se sprevidi, da ako hoče bralno društvo uspevati in hranilnica se razvijati, so nam nujno potrebni večji prostori. Posebno ker še ta prostor ni siguran, da smo enega lepega dne brez strehe na cesti. Kaj še za druge prireditve! Rad bi se vršil kakšen sestanek, a kje, v župnišču ni prostora, v šolo politika ne sme, v gostilno...? Vsak bode uvidel, da tudi ne in tako smo večkrat nekaki nazadnjaki, pa krivo je le to, ker ni prostora pri cerkvi, kjer bi se v nedeljo mogoče lahko med seboj nemoteno kaj pogovorili. Deset občin je v fari. Dostikrat je potrebno, da se župani kaj skupno pogovorijo, kako bi se enotno odgovorilo na razna vprašanja oblasti. Pa zopet je vprašanje: kje?

Ni ga primerne prostora. Vsem tem bi se odpomagalo, ako bi imeli Društveni dom. Začela so se posvetovanja in priprave, pa tako nekako zaspano, da še najbrž par let ne bo nič, kar je že danes prepozno. Začeli smo zbirati les in se s tem prosi vse zaupnike po fari, da se les sedaj podere in to leto skupaj zvozi. Upamo, da nam bo višja cerkvena oblast poslala v kralkem zopet g. kaplana, kateri bo tem rajši celo reč vodil, ako bode videl, da imamo res požrtvovalnost in veselje. Drugo leto, ako Bog da, bomo imeli s pomočjo dobrih faranov in s pomočjo hranilnice in posojilnice svoj Društveni dom, kateri ne bo samo v čast Urbančanom, temveč še več v izobrazbo in napredek naše mladine. In v to pomozi Bog!

Središče ob Dravi. V nedeljo dne 18. t. m. priredi v Društvenem domu tukajšnja orlovska mladina svojo VI. telovadno akademijo. Kot dosedaj vse, bo brezdvomno tudi ta akademija pokazala višek orlovskega prosvetnega in tehničnega dela. Posebnost bo nastop orlovske dečice (3 do 6 let stare), ki nam bo v telovadni igrici pokazala usodo »ujete ptičke«. Akademijo zaključijo veličastna »alegorična skupina«. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnice v predprodaji od 11. t. m. pri g. R. Lukačič v Središču. Vsi orlovski prijatelji, tudi okoličani iskreno vabljeni!

Popravek. Za dne 9. februarja je bila v »Gospodarju« pomotoma naznanjena orlovska tombola pri Sv. Juriju ob južni žel. V resnici priredi to tombolo Orel pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

Konjice. Na Jožefovo dne 19. marca priredi tukajšnja orlovska družina telovadno akademijo. Zivahno delo v telovadnici, vedri obrazi in slavna tradicija nam obetajo, da bo akademija izvrstna. Plačajmo tej požrtvovalni mladini trud in delo, ki ga ima s tako prireditvijo. To storimo najbolje na ta način, da se podamo vsi prijatelji orlovstva na Jožefovo po večernicah v Katoliški društveni dom, kjer nam bo orlovska družina v na novo poslankani dvorani podala sadove svojega dosedanjega dela v telovadnici. Ker je vstopnina nizka, si lahko nabavi vstopnico vsak. Prijatelji, pridite! — Na praznik Oznanenja prebl. Device Marije pa priredi Orliški krožek Materin dan. Ta prireditev bo izraz naše iskrene hvaležnosti našim materam za njihovo požrtvovalno ljubezen in skrb, ki jim jo nalaga poklic. Na sporedu bo petje, deklamacije, simbolične telovadne točke in končno prelepa igra »Mati«, ki jo je priredil pisatelj Meško. Ker je tudi prvi Materinski dan v Konjicah, vabimo naše matere, da si privoščijo ta dan aro plemenitega užitka. Predprodaja vstopnic za obe prireditvi je v trgovini Velenčak.

Ponikva ob južni žel. Kat. prosvetno društvo priredi dne 18. marca in ponovi na Jožefovo dne 19. marca, popoldne ob treh v stari šoli Lavtizarjevo spevoigro v dveh dejanjih »Mlada Breda«. Ker je čisti dobiček namenjen za izpopolnitev domače knjižnice, zato vsi prijatelji dobre knjige prav iskreno vabljeni!

Brežice. Na praznik Oznanenja Marijinega dne 25. t. m. ob treh popoldan priredi tukajšnje prosvetno društvo v zvezi z orlovskim odsekom igro: »Stari in mladi.« Prijatelji poštene zabave uljudno vabljeni!

Pri katoliškem prosvetnem društvu v Krajuvecu se sprejme glasbeno izobražen človek kot pevovodja in učitelj godbe. Reflektanti naj se tozadevno obrnejo na Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6./I., kjer bodo izvedeli natančnejše pogoje.

Opozarjamo vse živinorejce in posetnike goveje živine, konj in prešičev na današnji oglas »Govedomedike« jugoslovanske razpošiljalnice zdravil za govedo, konje in prešiče iz lekarne »Pri sv. Antonu« v Mariboru, Kopalniška ulica 11.